Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

INGEKOMEN 28 SEP. 2017

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr J. van Belkom
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144856
belkomj@noord-holland.nl

Betreft: Brief Greenpeace over Hemwegcentrale

Verzenddatum
28 SEP. 2017

Kenmerk
967921/997043

Uw kenmerk

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u het volgende toe: de reactie van ons college op de brief van Greenpeace over de kolencentrale aan de Hemweg in Amsterdam.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
J.W. Remkes

3 bijlagen
- Brief van GS aan Greenpeace
- Brief van Greenpeace
- Bijlage bij brief van Greenpeace

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Provincie
Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr. J. van Belkom
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144856
belkomj@noord-holland.nl

Betreft: Brief Greenpeace over Hemwegcentrale

Verzenddatum
28 SEP. 2017

Kenmerk
967921/997044

Uw kenmerk

Geacht college,

Ter informatie zenden we u hierbij de reactie van ons college op de brief van Greenpeace over de kolencentrale aan de Hemweg in uw gemeente.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris — voorzitter

R.M. Bergkamp — J.W. Remkes

3 bijlage(n)
- Brief GS aan Greenpeace
- Brief Greenpeace
- Bijlage bij brief Greenpeace

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Greenpeace Nederland
Mevrouw S. van Keulen
Postbus 3946
1001 AS Amsterdam

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr. J. van Belkom
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144856
belkomj@noord-holland.nl

Betreft: Kolencentrale Hemweg

Verzenddatum
28 SEP. 2017

Kenmerk
967921/991082

Uw kenmerk

Geachte mevrouw Van Keulen,

Onlangs hebben wij de brief ontvangen waarin u aandacht vraagt voor de gezondheidskundige effecten van de NUON-kolencentrale aan de Hemweg in Amsterdam. Daarin verzoekt u ons, in onze rol als bevoegd gezag, de eisen voor de milieuvergunning van de centrale aan te scherpen.

Via het Interprovinciaal Overleg is al aandacht voor kolencentrales gevraagd bij het Rijk. De minister heeft in een reactie daarop aangegeven dat als blijkt dat Nederland bij de nationale energieverkenning van oktober aanstaande niet aan het Urgenda-vonnis kan voldoen, dat dan het sluiten of ombouwen van centrales zonder bijstook van duurzame biomassa als eerste aan de orde is. Wij nemen aan dat hierbij ook op de Hemwegcentrale wordt gedoeld.

In uw brief vraagt u ons om de milieueisen in de vergunning van de Hemwegcentrale aan te passen. Als provincie kunnen wij geen bovenwettelijke eisen stellen. De emissiegrenswaarden in de huidige vergunning zijn gebaseerd op de 'best beschikbare technieken' (BBT) zoals vastgelegd in de Europese regelgeving (BREF LCP) van juli 2006.

De Europese Commissie heeft echter op 17 augustus jl. de nieuwe BBT-conclusies gepubliceerd. Voor bestaande installaties krijgt het bevoegd gezag vier jaar de tijd om deze in de vergunning te verwerken. Voor Noord-Holland gaat het daarbij om alle grote stookinstallaties van Nuon (Diemercentrale, Hemwegcentrale, IJmond01 en Velsen 24 en 25) en een aantal stookinstallaties van Tata Steel.

De OD NZKG zal direct starten met de implementatie van de nieuwe regelgeving. Vanaf heden dient zich dus de gelegenheid aan om, op basis van de nieuwe BREF LCP, te bekijken welke maatregelen er

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

benoemd zijn tot BBT en waarop de vergunning voor de Hemwegcentrale dient te worden aangepast.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris voorzitter

R.M. Bergkamp J.W. Remkes

Kopie aan PS Noord-Holland
Kopie aan B&W gemeente Amsterdam

GREENPEACE

Provincie Noord-Holland
T.a.v. J. van der Hoek
Postbus 123
2000 MD Haarlem

27 juni 2017

Onderwerp: gezondheidseffecten kolencentrale

Geachte gedeputeerde Van der Hoek,

In het licht van de discussie over het sluiten van de kolencentrale van Nuon in Amsterdam heeft Greenpeace de gezondheidseffecten van deze kolencentrale in kaart gebracht (zie bijlage).
De resultaten liegen er niet om: Jaarlijks sterven 30 mensen vroegtijdig, krijgen 20 mensen bronchitis en zijn er 740 astma-aanvallen bij kinderen. De extra kosten voor de gezondheidszorg bedraagt 90 miljoen euro per jaar. Dat bedrag is veel hoger dan de 55 miljoen euro gemeenschapsgeld die Nuon vraagt voor sluiting van de kolencentrale.

NUON kan de gezondheidsschade voor omwonenden zelf flink beperken door het plaatsen van extra fijnstof-filters. De provincie Noord-Holland kan die eis als bevoegd gezag opleggen. Greenpeace pleit ervoor dat de provincie de normen voor de uitstoot van fijnstof aanscherpt tot de Best Beschikbare Techniek (BBT). Dat betekent dat de norm gesteld wordt op het niveau van de onderkant van de bandbreedte die de Europese Richtlijn Industriële Emissies stelt voor de uitstoot van schadelijke stoffen. Gezien het feit dat deze kolencentrale midden in stedelijk gebied staat is dit een redelijke eis.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met: Willem Wiskerke, campagneleider klimaat & energie, willem.wiskerke@greenpeace.org, 06-52062970.

Met vriendelijke groet,

Sanne van Keulen,
plv Programma directeur
Greenpeace Nederland

Cc: Commissie Economie, Energie & Bestuur

GEZONDHEIDSEFFECTEN KOLENCENTRALE NUON IN AMSTERDAM

GREENPEACE, JUNI 2017

De discussie over het sluiten van de kolencentrale van NUON aan de Hemweg "Hemwegcentrale" gaat vooral over beperking van de uitstoot van CO_2. Logisch, want kolencentrales stoten zeer veel CO_2 uit. Maar kolencentrales zijn ook vervuilend voor het lokale milieu. Kolen bevatten kwik en zwavel en bij verbranding komt dat in de atmosfeer terecht, naast grote hoeveelheden stikstofdioxide en fijnstof.

>

In de Hemwegcentrale is rookgasreiniging geplaatst die de meeste vervuiling eruit filtert, maar de uitstoot van deze schadelijke stoffen is nog steeds aanzienlijk. Daar komt bij dat deze centrale middenin een groot stedelijk gebied staat, waardoor de effecten op de volksgezondheid relatief groot zijn. In juli 2016 brachten WWF, CAN, Sandbag en HEAL het rapport Dark Cloud uit, over gezondheidsschade door emissies uit kolencentrales in Europa.[1] Daaruit bleek dat met name fijnstof de grote boosdoener is. Meer dan 80% van de gezondheidsschade door kolencentrales ontstaat door fijnstof. Daarna komt stikstofdioxide, wat samen met fijnstof zorgt voor de vorming van smog. Stikstofdioxide, zwaveldioxide en kwik zijn daarnaast zeer schadelijk voor de natuur. De resultaten werden per land gepubliceerd, maar het achterliggende model heeft de gezondheidsschade berekend per kolencentrale. Ook voor de Hemwegcentrale.

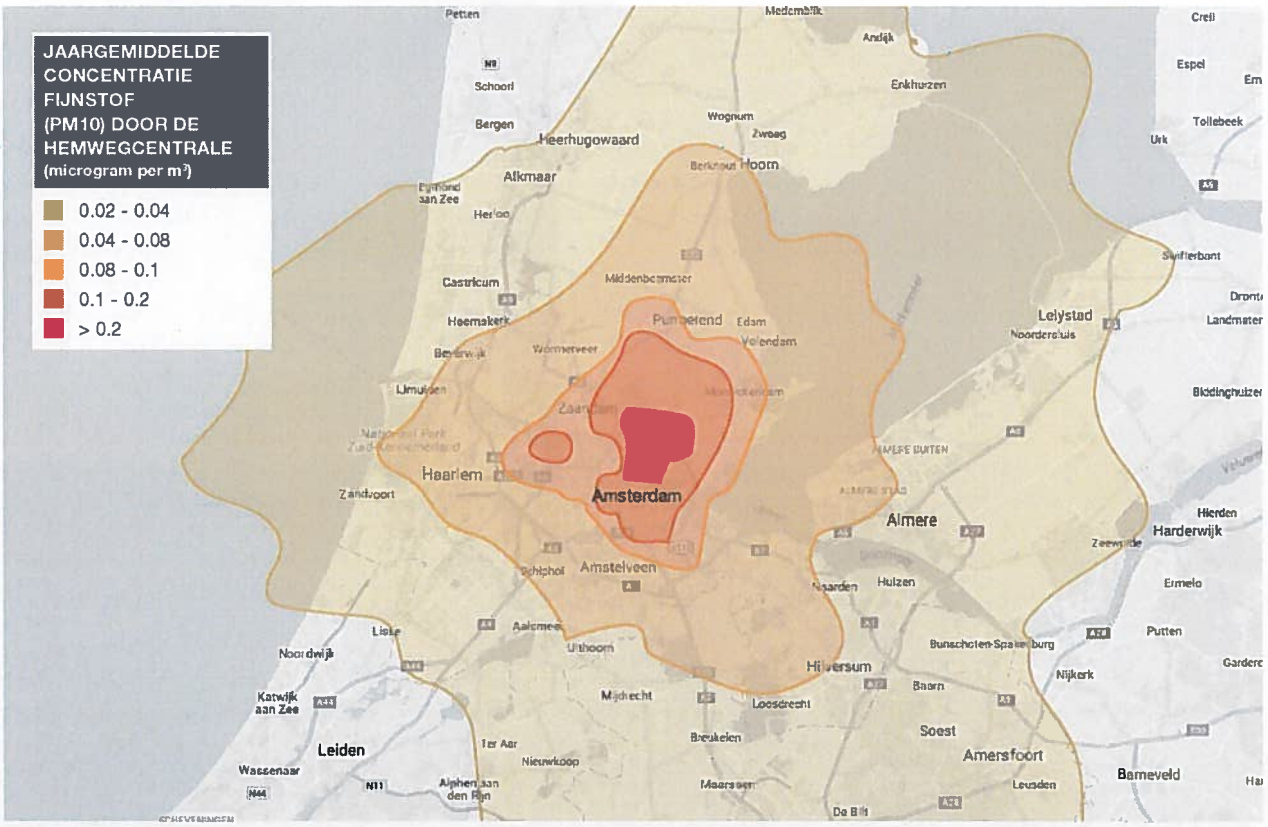
Deze gegevens zijn niet eerder gepubliceerd. Als gevolg van de uitstoot van de Hemwegcentrale overlijden ieder jaar 30 mensen vroegtijdig, krijgen 20 mensen per jaar chronische bronchitis, krijgen kinderen 740 astma-aanvallen en wordt er 11.580 dagen meer ziekteverlof opgenomen. De extra kosten voor de gezondheidszorg lopen op tot 90 miljoen euro per jaar. Onderstaande kaarten geven het verspreidingsgebied weer van de fijnstofuitstoot uit de Hemwegcentrale, in jaargemiddelden en maximale dagwaarden. Deze kaarten zijn opgesteld door de fijnstofemissies uit 2013 in te voeren in het CALPUFF model.[2]

Naam kolencentrale	Voortijdige sterfgevallen	Chronische bronchitis	Opnamen ziekenhuis	Dagen ziekteverzuim	Astma-aanvallen bij kinderen	Kosten gezondheidszorg €m
Amer	100	50	80	31.280	2.050	270
Maasvlakte	80	40	60	26.130	1.670	220
Gelderland	40	20	30	14.190	900	120
Hemweg	30	20	30	11.580	740	90
Borssele	30	10	20	9.270	580	70

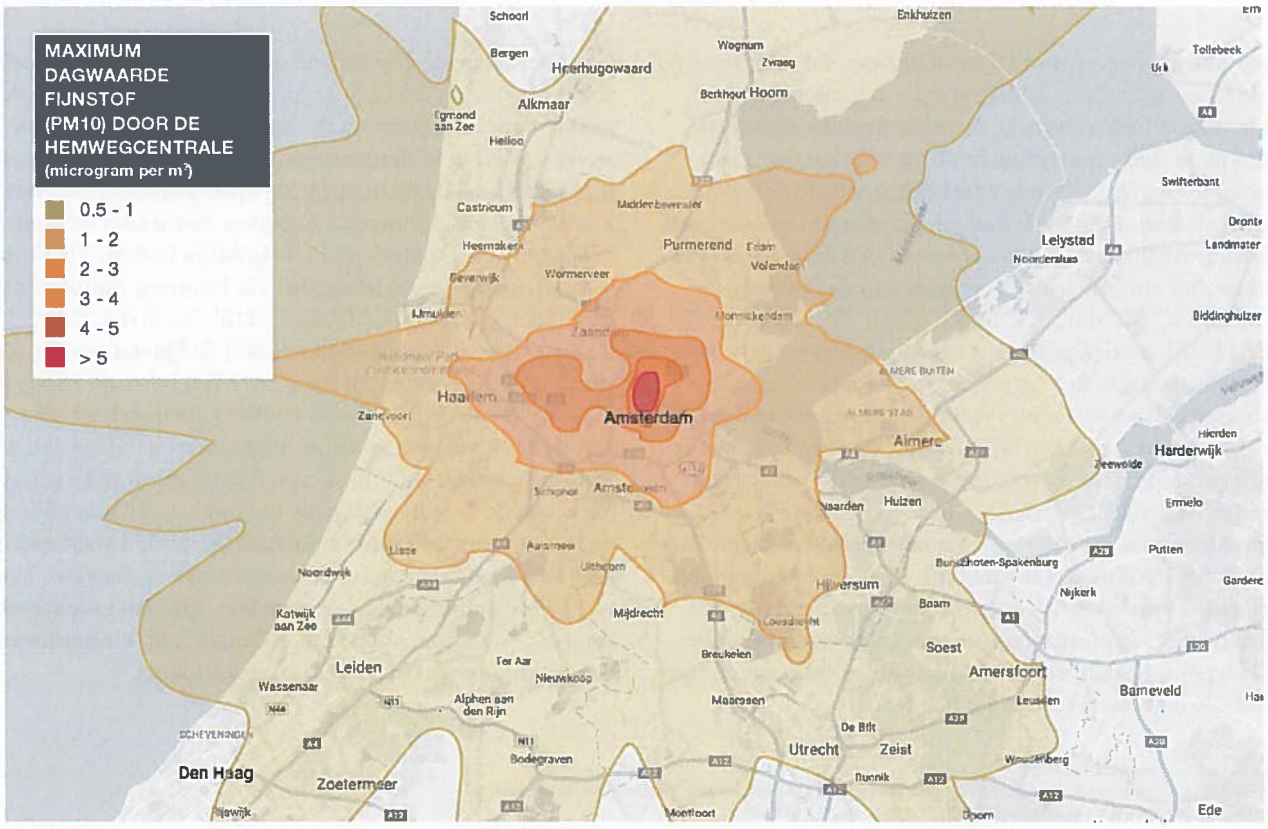
FIGUUR 1: Gevolgen voor de volksgezondheid van emissies uit Nederlandse kolencentrales in 2013.

1 http://www.env-health.org/policies/climate-and-energy/europe-s-dark-cloud/
2 http://www.src.com/

GREENPEACE

FIGUUR 2: Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM10) door de Hemwegcentrale. De concentratie is het sterkst in Tuindorp Oostzaan (meer dan 0,2 microgram/m³ lucht). In de binnenstad van Amsterdam, Amsterdam-Noord en Zaandam bedraagt de concentratie 0,1 – 0,2 microgram/m³.

FIGUUR 3: Maximum dagwaarde fijnstof (PM10) door de Hemwegcentrale. In de binnenstad van Amsterdam bedraagt de concentratie meer dan 5 microgram/m³ lucht.

GREENPEACE

De gemiddelde concentratie fijnstof in Amsterdam afkomstig van de Hemwegcentrale bedraagt 0,1 – 0,2 microgram per kubieke meter lucht (mg/m^3). De achtergrondconcentratie fijnstof in de stad Amsterdam bedroeg over het jaar 2013 ongeveer 20 mg/m^3.[3] De grootste bijdrage wordt geleverd door het verkeer. Echter, de fijnstofconcentratie varieert zeer sterk, vooral afhankelijk van het weer. Op windarme dagen is de bijdrage van de Hemwegcentrale aan de fijnstofconcentratie in Amsterdam vele malen groter. Ter indicatie: Uit het CALPUFF model kwam een maximum dagwaarde door de Hemwegcentrale van 7,5 mg/m^3 in de binnenstad van Amsterdam, tegen een achtergrondconcentratie van ongeveer 45 mg/m^3.[4] Dat is een bijdrage van rond de 15%. Dat is logisch gezien fijnstof uit de schoorsteen veel dichter rond de centrale neerslaat bij weinig wind. Bij meer wind is het verspreidingsgebied groter en de concentratie dus lager. Voor de fijnstofuitstoot maakt dat niet uit. Bij een groter verspreidingsgebied worden eenvoudigweg meer mensen blootgesteld aan lagere concentraties fijnstof. In de wetenschappelijke literatuur bestaat er echter geen veilige ondergrens voor fijnstof. De regel is: Hoe minder, hoe beter.

Gezien de enorme gezondheidsschade die fijnstof veroorzaakt is er reden om in te grijpen. Bij de Hemwegcentrale gaat het om een puntbron die in één keer aangepakt kan worden. Uit het milieujaarverslag van de Hemwegcentrale blijkt dat de centrale in 2013 een fijnstofuitstoot had van 6 mg/m^3 rookgas. De nieuwe Europese norm voor bestaande kolencentrales, vastgelegd in de richtlijn Industriële Emissies, zit op maximaal 10 mg/m^3. De Hemwegcentrale zit daar dus onder, maar in die nieuwe richtlijn staat ook dat met de Best Beschikbare Techniek (BBT) de fijnstofuitstoot kan worden teruggebracht tot 2 mg/m^3.[5] Het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Noord-Holland, mag op basis daarvan de omgevingsvergunning aanpassen en opleggen dat de Hemwegcentrale de emissie van fijnstof minimaliseert op basis van de Best Beschikbare Techniek. Gezien het feit dat de Hemwegcentrale middenin stedelijk gebied staat en jaarlijks veel gezondheidsschade veroorzaakt en daarmee hoge maatschappelijke kosten veroorzaakt, lijkt het redelijk om van NUON te eisen om de fijnstofuitstoot te minimaliseren door extra investeringen in rookgasreiniging.

3 https://www.luchtmeetnet.nl/download#
4 De gemeten concentraties zijn per datum en per meetpunt beschikbaar: https://www.luchtmeetnet.nl/download
5 http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/LCP_FinalDraft_06_2016.pdf

CONTACT
Greenpeace Nederland
Willem Wiskerke
willem.wiskerke@greenpeace.org / 06 520 629 70

GREENPEACE